

Idén som föddes vid en bil

Berättelse

Det var år 1956 i Älmhult i Småland. IKEA var fortfarande ett ungt och litet företag, och Ingvar Kamprad var chef. En av hans medarbetare hette Gillis Lundgren. Gillis var en av de allra första anställda på IKEA, och han var skicklig på att rita möbler.

Gillis hade ritat ett litet bord som hette LÖVET. Bordsskivan såg ut som ett löv, och bordet hade tre ben. Den här dagen skulle bordet vara med på en fotografering till IKEA:s katalog. Gillis bar ut bordet till bilen för att köra det dit.

Men då uppstod ett problem. Bordet var för stort, och det fick helt enkelt inte plats i bilen. Gillis stod och funderade en stund. Sedan kom han på en enkel lösning: han skruvade av de tre benen. Nu låg bordsskivan platt, och benen låg bredvid. Plötsligt fick allt plats i bilen utan problem.

På vägen tänkte Gillis på det som hade hänt. Han sa till Ingvar att bordet tog alldeles för mycket plats, och att man lika gärna kunde skruva av benen och lägga dem under skivan. Om bordet kunde resa platt i en bil, kunde det kanske också säljas platt i en låda.

Det blev en av IKEA:s viktigaste idéer. När möblerna packades platt tog de mindre plats. Därför blev de billigare att frakta och lagra, och då kunde priset i butiken bli lägre. Kunderna fick i stället skruva ihop möblerna själva hemma. Tack vare den lilla händelsen vid bilen kom IKEA att sälja billiga möbler i platta paket över hela världen.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
medarbetare	en person man arbetar tillsammans med
anställd	en person som arbetar på ett företag
skicklig	mycket bra på något
rita	göra en teckning eller en ritning
katalog	ett häfte med bilder på varor
uppstå	Bråk kan uppstå när alla är trötta.
skruva av	ta bort något som är fastskruvat
lösning	ett sätt att klara ett problem
frakta	Lastbilar brukar frakta mat till affärerna.
lagra	förvara varor på ett lager

Läsförståelsefrågor

---

1. Var och när hände det här?
  1. i Stockholm år 1943
  2. i Älmhult år 1956
  3. i Göteborg år 1980
2. Vad var Gillis Lundgren bra på?
  1. att laga mat
  2. att rita möbler
  3. att köra lastbil
3. Varför skruvade Gillis av benen på bordet?
  1. benen var trasiga
  2. bordet fick inte plats i bilen
  3. han ville måla bordet
4. Stämmer påståendena? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
  1. Bordet LÖVET hade tre ben.
  2. Gillis var ny på IKEA och hade just börjat.
  3. Bordet skulle vara med på en fotografering.
5. Vad sa Gillis till Ingvar efter det som hände? Svara kort. (öppen fråga)
6. Varför blev möbler i platta paket billigare i butiken? (inferens)

Facit

1. 1. i Älmhult år 1956
2. 1. att rita möbler
3. 1. bordet fick inte plats i bilen
4. 1. ja b) nej (han var en av de allra första anställda på IKEA) c) ja
5. Exempel på svar: Han sa att bordet tog för mycket plats, och att man kunde skruva av benen och lägga dem under skivan.
6. Exempel på svar: Platta paket tog mindre plats, så de blev billigare att frakta och lagra. Därför kunde priset i butiken bli lägre.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten ger en närbild av ögonblicket bakom en av IKEA:s största idéer och kompletterar den biografiska texten. Tema: hur ett litet, praktiskt problem kan leda till en stor idé. Texten står i preteritum – öva gärna tidsord (då, sedan, när). Be deltagarna berätta om en smart lösning de själva har kommit på.

Diskussionsfrågor

- Har du köpt en möbel i platt paket? Hur var det att skruva ihop den?
- Ibland kommer den bästa idén av ett vanligt problem. Har du löst ett problem på ett oväntat sätt?
- Är det bra att kunderna själva monterar sina möbler? Varför eller varför inte?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en gång då du löste ett vardagsproblem på ett smart sätt.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Ingvar Kamprad – https://en.wikipedia.org/wiki/Ingvar_Kamprad
- Britannica: Ingvar Kamprad – <https://www.britannica.com/money/Ingvar-Kamprad>
- IKEA Museum: Meet Ingvar Kamprad – <https://ikeamuseum.com/en/explore/the-story-of-ikea/meet-ingvar-kamprad/>
- NPR: IKEA Founder Ingvar Kamprad Dies At 91 (2018) – <https://www.npr.org/sections/thetwo-way/2018/01/28/581425350/ikea-founder-ingvar-kamprad-dies-at-91>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Ingvar Kamprad föddes 30 mars 1926 i Pjätteryd/Agunnaryd i Småland och dog 27 januari 2018, 91 år gammal, i Småland. Han grundade IKEA 1943 vid 17 års ålder. Namnet IKEA kommer från hans initialer (I.K.) plus gården Elmtaryd och byn Agunnaryd. Företaget började sälja möbler 1948 och introducerade platta paket/självmontage på 1950-talet. Kamprad var känd för sin sparsamhet och hade dyslexi. Osäkerheter/känsligt: Kamprad var som ung medlem i en pronazistisk svensk rörelse (början av 1940-talet), något han senare kallade sitt livs största misstag – detta nämns kort och nivåanpassat. Uppgifter om hans förmögenhet varierar kraftigt mellan källor och anges därför inte som exakt siffra.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.